EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.9.2025
COM(2025) 625 final

2025/0316 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Århusi konventsiooni osaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul seoses teatisega ACCC/C/2015/128, mis käsitleb riigiabi otsuste puhul kohtu poole pöördumist, teatisega ACCC/C/2013/96, mis käsitleb ühishuviprojekte, teatisega ACCC/C/2014/121, mis käsitleb tööstusheidete direktiivi, ja teatisega ACCC/C/2010/54, mis käsitleb riiklikke taastuvenergia tegevuskavasid

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks ELi nimel keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni (edaspidi „Århusi konventsioon“ või „konventsioon“)[1] osaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul võetav seisukoht. Ettepanek on seotud otsuse VIII/8e eelnõu (ELi-poolse Århusi konventsioonist tulenevate kohustuste täitmise kohta) kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Århusi konventsioon

Århusi konventsioon on mitmepoolne keskkonnaleping, mis sõlmiti ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) egiidi all.

Euroopa Ühendus kiitis Århusi konventsiooni heaks 17. veebruaril 2005[2] ja esitas allkirjastamisel ka deklaratsiooni, eelkõige oma kohustuste kohta seoses keskkonnainfo kättesaadavusega[3]. Kõik liikmesriigid on konventsiooni iseseisvad osalised. Konventsioonist tulenevate kohustuste peamine rakendusakt seoses ELi institutsioonide ja organite tegevusega on määrus (EÜ) nr 1367/2006 (edaspidi „Århusi määrus“),[4] mida on muudetud määrusega (EL) 2021/1767.

2.2. Århusi konventsiooni osaliste kohtumine

Konventsiooni osalised kohtuvad iga nelja aasta järel ja üks alaline päevakorra punkt puudutab osaliste poolset konventsiooni järgimist. Konventsiooni järgimist hindab Århusi konventsiooni vastavuskomitee (edaspidi „vastavuskomitee“), mis on loodud konventsiooni artikli 15 alusel. Vastavuskomitee järeldusi ei saa edasi kaevata.

Vastavuskomitee järeldused esitatakse nõuete järgimise kontrolli puudutava otsuse I/7[5] punkti 37 kohaselt kinnitamiseks Århusi konventsiooni osaliste kohtumisel. Kui vastavuskomitee järeldused kinnitatakse, saavad need Århusi konventsiooni ametliku tõlgenduse staatuse ning on seega konventsiooniosaliste ja organite jaoks siduvad.

Konventsiooniosaliste kohtumisel tehakse otsused üldiselt konsensuse alusel. Kui kõik konsensuse saavutamise võimalused on ära proovitud, tehakse sisulisi küsimusi käsitlevad otsused kohal olevate ja hääletanud osaliste kolmeneljandikulise häälteenamusega[6]. Kui kohal on kõik osalised, on ELil kokku 48 häälest 27 häält.

---

1 Avaldatud UNECE veebisaidil: http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf.

2 Nõukogu otsus 2005/370/EÜ (ELT L 124, 17.5.2005, lk 1).

3 ELi deklaratsioon on avaldatud UNECE veebisaidil rubriigis „Declarations and Reservations“, vt https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=XXVII-13&chapter=27&clang=_en.

4 ELT L 264, 25.9.2006, lk 13.

5 Otsus I/7 nõuete järgimise kontrolli kohta. *Punkt 37 konventsiooniosaliste kohtumisel tehtavate kaalutluste kohta. Konventsiooniosaliste kohtumisel võib pärast vastavuskomitee aruande ja soovituste kaalumist teha otsuse võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada konventsiooni nõuete täielik järgimine. […]*, vt https://unece.org/DAM/env/pp/documents/mop1/ece.mp.pp.2.add.8.e.pdf.

6 Otsus I/1 menetluskorra kohta (eelkõige punkt 35 otsuste tegemise kohta), vt http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/mop1/ece.mp.pp.2.add.2.e.pdf.

Enne konventsiooniosaliste kohtumist arutatakse nõukogu rahvusvaheliste keskkonnaküsimuste töörühmas ELi seisukohta küsimustes, mille puhul on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vaja nõukogu otsust, ja see võetakse vastu hiljemalt konventsiooniosaliste kohtumisele eelneval viimasel nõukogu istungil, kus seda on võimalik vastu võtta. 2025. aastal on selleks nõukogu (keskkond) 21. oktoobri 2025. aasta istung.

2.3. Århusi konventsiooni osaliste kohtumise kavandatav õigusakt

Århusi konventsiooni osaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul, mis toimub 17.–19. novembril 2025, kavatsetakse vastu võtta otsus VIII/8e, mis puudutab ELi-poolset konventsiooni järgimist.

Otsuse VIII/8e eesmärk on määrata kindlaks, kas EL järgib Århusi konventsiooni, olles hinnanud teatises ACCC/C/2015/128 esitatud järeldusi ja konventsiooniosaliste kohtumise otsuses VII/8f esitatud soovitusi seoses teatistega ACCC/C/2013/96, ACCC/C/2014/121 ja ACCC/C/2010/54, sätestada nõuetele vastavust tagavad tingimused, paluda asjaomasel osalisel võtta viivitamata meetmeid nõuete järgimise tagamiseks ning nõuda, et EL esitaks korrapäraselt aruandeid konventsiooni järgimise tagamiseks võetud meetmete kohta.

3. ELI NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

3.1. Teatis ACCC/C/2015/128

17. märtsil 2021 esitas vastavuskomitee järeldused[7] valitsusväliste organisatsioonide *Oekobuero* ja *GLOBAL 2000* koostatud teatise ACCC/C/2015/128 kohta, mis käsitleb üldsuse võimalust vaidlustada riigiabi meetmeid puudutavaid Euroopa Komisjoni otsuseid, mis on võetud vastu ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 alusel.

Vastavuskomitee esitas oma järeldustes ka järgmise soovituse.

(131) Asjaomane konventsiooniosaline [peaks võtma] vajalikke seadusandlikke, regulatiivseid ja muid abinõusid, mis tagavad Århusi määruse muutmise või uute Euroopa Liidu õigusaktide vastuvõtmise, et anda üldsusele kooskõlas konventsiooni artikli 9 lõigetega 3 ja 4 selge juurdepääs haldus- või kohtumenetlustele, mis võimaldavad vaidlustada riigiabi meetmeid puudutavaid Euroopa Komisjoni otsuseid, mis on võetud vastu ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 alusel ja mis on vastuolus keskkonnaalase ELi õigusega.

Konventsiooniosaliste kohtumise korralisel istungjärgul 2021. aasta oktoobris tehti konsensuse alusel erandkorras otsus lükata teatist ACCC/C/2015/128 käsitlevate vastavuskomitee järelduste ja soovituste kohta otsuse tegemine edasi konventsiooniosaliste kohtumise järgmisele korralisele istungjärgule. Konventsiooniosaliste kohtumise 2021. aasta istungjärgul kinnitas EL taas oma otsustavust täita Århusi konventsioonist tulenevaid kohustusi.

Pärast tagasisidekorjet[8] ja mitut alates 2022. aastast toimunud konsultatsioonivooru[9] muutis komisjon 12. mail 2025 riigiabi rakendusmäärust ja parimate tavade juhendit, kehtestades

---

7 https://unece.org/sites/default/files/2021-03/C128_EU_findings_advance%20unedited.pdf.

8 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14276-EU-environmental-and-State-aid-law-access-to-justice-in-relation-to-State-aid-decisions-regulation-_et.

9 sihtkonsultatsioon: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/publications/targeted-consultation_et.

Konsulteerimine muudatusettepanekute eelnõu üle: 2025. aasta riigiabi keskkonnaküsimused – Euroopa Komisjon.

vaidemenetluse mehhanismi, mis on sarnane Århusi konventsiooni alusel kohaldatavale, ent mida on kohandatud vastavalt riigiabi eripäradele.

Aruande kavandis, mis käsitleb konventsiooniosaliste kohtumise taotlust ACCC/M/2021/4 Euroopa Liidu poolse nõuete järgimise kohta,[10] järeldab vastavuskomitee, et EL on teatises ACCC/C/2015/128 esitatud soovitused täitnud.

Eelnevaid kaalutlusi silmas pidades **peaks EL** konventsiooniosaliste kohtumise eelseisval kaheksandal istungjärgul **kiitma otsuse VIII/8e seoses teatisega ACCC/C/2015/128 heaks ning toetama vastavuskomitee aruande kavandit**.

3.2. Otsus VII/8f

Konventsiooniosaliste kohtumise seitsmendal istungjärgul 2021. aastal võeti vastu otsus VII/8f,[11] millega muu hulgas kinnitati konventsiooniosaliste kohtumise otsust V/9g. Otsus sisaldas soovitusi seoses vastavuskomitee järeldustega teatiste ACCC/C/2010/54, ACCC/C/2013/96 ja ACCC/C/2014/121 kohta.

3.2.1. Teatis ACCC/C/2010/54

Konventsiooniosaliste kohtumise viiendal istungjärgul 2014. aastal kiideti heaks vastavuskomitee järeldused, märkides seoses teatisega ACCC/C/2010/54, mis käsitleb Iirimaa riiklikku taastuvenergia tegevuskava, et EL ei ole konventsiooni järginud[12]. Konventsiooniosaliste kohtumisel soovitati ELil „võtta vastu nõuetekohane õigusraamistik ja/või selged juhised konventsiooni artikli 7 rakendamiseks seoses riiklike taastuvenergia tegevuskavade vastuvõtmisega“.

Järgnevates vastavuskomitee aruannetes[13] leiti, et EL ei ole otsuse V/9g punktis 3 esitatud nõudeid veel täitnud. Pärast konventsiooniosaliste kohtumise taotlust ELi-poolse nõuete järgimise kohta (ACCC/M/2017/3) esitas EL aruande otsuses V/9g seoses teatisega ACCC/C/2010/54 esitatud soovituste järgimiseks 2018. aasta oktoobris ning 2019. ja 2020. aastal võetud meetmete kohta[14]. Eelkõige teavitas komisjon vastavuskomiteed energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määruse[15] artikli 10 jõustumisest, mis puudutab üldsuse kaasamist liikmesriikide poolt riiklike energia- ja kliimakavade (millega muu hulgas asendati riiklikud taastuvenergia tegevuskavad) koostamisse, ning oma tööst liikmesriikide abistamisel, et nad täidaksid oma Århusi konventsioonist tulenevaid kohustusi

---

10 2 ECE/MP.PP/2021/2, punkt 58, https://unece.org/sites/default/files/2022-02/ECE.MP_.PP_.2021.2_excerpt_0.pdf.

11 Decision_VII.8f_eng.pdf.

12 Otsus V/9g ELi-poolse nõuete järgimise kohta, link: ÜRO.

13 Vastavuskomitee aruanne, mis käsitleb konventsioonist tulenevate kohustuste täitmist Euroopa Liidu poolt, https://unece.org/DAM/env/pp/mop6/English/ECE_MP.PP_2017_39_E.pdf.

14 ACCC/M/2017/3 – Euroopa Liit | UNECE.

15 ELT L 328, 21.12.2018, lk 1. *Artikkel 10.* ***Avalik konsultatsioon.*** *Ilma et see piiraks liidu õiguse muude nõuete kohaldamist, tagab liikmesriik üldsusele varajased ja tulemuslikud võimalused osalemiseks lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade projektide ettevalmistamises – seejuures ajavahemiku 2021–2030 kavade puhul lõplike kavade ettevalmistamises aegsasti enne nende vastuvõtmist – ning artiklis 15 osutatud pikaajaliste strateegiate ettevalmistamises. Liikmesriigid lisavad sellistele komisjonile esitatavatele dokumentidele üldsuse seisukohtade või esialgsete seisukohtade kokkuvõtte. Niivõrd kui on kohaldatav direktiiv 2001/42/EÜ, käsitatakse nimetatud direktiivi alusel projekti kohta korraldatud konsultatsioone käesoleva määruse kohastele avaliku konsultatsiooni nõuetele vastavatena. Iga liikmesriik tagab, et üldsust oleks teavitatud. Iga liikmesriik kehtestab mõistliku ajakava, mis annab üldsusele piisavalt aega saada teavet, osaleda ja oma seisukohti väljendada. Käesoleva artikli rakendamisel piirab iga liikmesriik korralduslikku keerukust.*

seoses kõnealuse artikliga 10, mida tuleb tõlgendada koostoimes energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määruse põhjendusega 28.

Oma aruandes otsuse VII/8f kohta[16] tunnistab vastavuskomitee pärast ELi poolt 1. oktoobril 2024 vastavuskomiteele esitatud lõpliku eduaruande[17] läbivaatamist, et *suunised liikmesriikidele 2021.–2030. aasta riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastamiseks*[18] kujutavad endast *juhiseid* otsuse VII/8f punkti 2 alapunkti a tähenduses. Seetõttu leidis vastavuskomitee, et EL on järginud järeldusi, mis puudutavad tagamist, et liikmesriikide riiklike energia- ja kliimakavade ettevalmistamisel üldsuse osalemise kord oleks läbipaistev ja õiglane, ja nõuet võimaldada üldsuse osalemist varakult, „kui kõik variandid on lahtised“, ning täitnud kohustust tagada üldsuse osalemise tulemuste nõuetekohane arvessevõtmine. Sama aruande kohaselt on vastavuskomitee siiski jõudnud järeldusele, et EL ei ole täielikult täitnud nõuet anda üldsusele vajalikku teavet, et tulemuslikult osaleda menetlustes, eelkõige ajakohastatud riikliku energia- ja kliimakava projekti ettevalmistamisel. Vastavuskomitee tunnistas märkimisväärseid edusamme otsuse VII/8f punkti 2 alapunkti b nõuete täitmisel, mis puudutavad seda, kuidas komisjon riiklikke energia- ja kliimakavasid vastavalt hindab. Ta leiab siiski, et komisjon peaks oma hindamiskriteeriumidesse sõnaselgelt lisama nõude, et üldsuse osalemine peab toimuma siis, „kui kõik variandid on lahtised“. Energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määruse eelseisev läbivaatamine annab võimaluse jätkata tööd vastavuskomitee järelduste ülejäänud punktidega.

Eelnevaid kaalutlusi silmas pidades **peaks EL** konventsiooniosaliste kohtumise eelseisval kaheksandal istungjärgul **kiitma otsuse VIII/8e eelnõu seoses teatist ACCC/C/2010/54 puudutavate järelmeetmetega heaks**, võttes arvesse käesoleva nõukogu otsuse sätteid. EL peaks tagama, et konventsiooniosaliste kohtumise otsuses tunnistataks „märkimisväärseid edusamme konventsiooni artikli 6 lõikega 4 ja artikliga 7 seotud järelduste järgimise tagamisel“.

3.2.2. Teatis ACCC/C/2013/96

28. oktoobril 2013 esitas tuuleparkide vastu võitlemise Euroopa platvorm (European Platform against Windfarms) vastavuskomiteele teatise ACCC/C/2013/96,[19] milles väideti, et EL ei ole täitnud konventsiooni artikli 3 lõikest 2 ning artiklitest 4 ja 7 tulenevaid kohustusi seoses Euroopa Komisjoni poolt 14. oktoobril 2013 vastu võetud ühishuviprojektide loendiga, mis sisaldab 248 ühishuviprojekti[20].

Oma 9. novembri 2020. aasta järeldustes[21] soovitas vastavuskomitee ELil „võtta vajalikud seadusandlikud, regulatiivsed või muud meetmed ja praktilise korra tagamaks, et konventsiooni artikli 7 kohaldamisalasse kuuluvates üldsuse kaasamise menetlustes, mis viiakse läbi üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitleva määruse või mis tahes seda asendava õigusakti alusel: a) esitatakse peamised konsulteerimisdokumendid, sealhulgas üldsusele suunatud teated, üldsusele kõigis asjaomase konventsiooniosalise ametlikes keeltes; b) otsuste tegemisel võetakse läbipaistval ja jälgitaval viisil nõuetekohaselt arvesse üldsuse osalemise tulemusi“.

---

16 Otsus VII/8f Euroopa Liidu kohta | UNECE.

17 ELi lõplik eduaruanne, frPartyVII.8f_01.10.2024_report.pdf.

18 Suunised liikmesriikidele 2021.–2030. aasta riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastamiseks – Euroopa Komisjon

19 ACCC/M/2013/96 – Euroopa Liit | UNECE.

20 ELT L 115, 25.4.2013, lk 39 (ei kehti enam).

21 Vastavuskomitee järeldused ja soovitused seoses teatisega ACCC/C/2013/96 Euroopa Liidu poolse nõuete järgimise kohta, ECE/MP.PP/C.1/2021/3.

Konventsiooniosaliste kohtumise seitsmendal istungjärgul 2021. aastal võeti vastu otsus VII/8f, milles kiideti heaks vastavuskomitee järeldused seoses teatisega ACCC/C/2013/96 ELi-poolse konventsioonist tulenevate kohustuste täitmise kohta, ning nõuti, et EL esitaks tegevuskava ja seejärel eduaruanded soovituste rakendamise kohta.

Pärast seda on komisjon võtnud mitmesuguseid meetmeid täiendavate osalemisvõimaluste pakkumiseks, näiteks:

(1) avalik konsultatsioon ühishuviprojektide ja vastastikust huvi pakkuvate projektide hindamiseks kasutatava metoodika üle[22];

(2) hübriidkoosolekud, mis on valikumenetluse ajal üldsusele avatud;

(3) kandidaatprojekte käsitleva avaliku konsultatsiooni tulemuste tutvustamine piirkondlikele rühmadele;

(4) piirkondlikele rühmadele kandidaatprojekte käsitleva avaliku konsultatsiooni tulemuste tutvustamise koosolekute ja nende salvestiste tegemine üldsusele kättesaadavaks.

EL andis oma 1. oktoobri 2024. aasta lõplikus eduaruandes aru teatist ACCC/C/2013/96 puudutavate konventsiooniosaliste kohtumise soovituste rakendamise kohta. Sellegipoolest jõudis vastavuskomitee oma ELi edusamme käsitleva aruande kavandis järeldusele, et EL ei ole otsuse VII/8f nõudeid veel täielikult järginud.

Eeltoodut silmas pidades **peaks EL** konventsiooniosaliste kohtumise eelseisval kaheksandal istungjärgul kordama arusaama, et TEN-E protsessis kasutusele võetud täiendavad osalemisvõimalused kujutavad endast praktilist korda, millega tagatakse, et läbivaadatud üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitleva määruse kohaste otsuste tegemisel võetakse läbipaistval ja jälgitaval viisil nõuetekohaselt arvesse üldsuse osalemise tulemusi kooskõlas otsusega VII/8f. Lisaks peaks EL taas kinnitama, et peamised konsultatsioonidokumendid, sealhulgas üldsusele suunatud teated, esitatakse üldsusele kõigis asjaomaste konventsiooniosaliste ametlikes keeltes, kuna üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitlevas määruses on nõutud, et kõik avaliku konsultatsiooni dokumendid, menetlusjuhendid ning projektiarendajate veebisaitidel kättesaadavaks tehtud rakendus- ja tehnilised dokumendid tõlgitaks kõikidesse asjaomaste liikmesriikide keeltesse. EL peaks siiski **otsuse VIII/8e eelnõu seoses teatist ACCC/C/2013/96 puudutavate järelmeetmetega** ülejäänud aspektides heaks kiitma, tingimusel et konventsiooniosaliste kohtumisel tunnistatakse parandusi, mida EL on otsuse VII/8f punkti 8 alapunktide a ja b nõuete ning konventsiooni artikli 3 lõike 2 ning artiklite 4 ja 7 järgimiseks teinud. Need parandused on täpsemalt järgmised:

– avatud koosolekute korraldamine, mis võimaldab huvitatud isikutel osaleda ühishuviprojektide valimise protsessis kooskõlas punkti 8 alapunktiga a;

– projektide veebisaitide koondamine läbipaistvusplatvormi alla ja sellel platvormil lingi avaldamine, mis viib projektide veebisaitidele, kust on võimalik leida dokumentide tõlgitud versiooni, kooskõlas punkti 8 alapunktiga b.

3.2.3. Teatis ACCC/C/2014/121

12. detsembril 2014 esitas valitsusväline organisatsioon International Institute for Law and the Environment teatise ACCC/C/2014/121,[23] milles väideti, et EL ei ole järginud konventsiooni

[22] Konsultatsioon loendi üle, mis sisaldab ühishuviprojekte ja vastastikust huvi pakkuvaid projekte kõigis määruse (EL) 2022/869 kohastes taristukategooriates – Euroopa Komisjon.

sätteid, mis käsitlevad üldsuse osalemist otsuste tegemisel. Eelkõige väitis see valitsusväline organisatsioon, et tööstusheidete direktiiv[24] ei vasta konventsiooni artikli 6 lõike 1 punktis a ja lõikes 10 sätestatud nõuetele, mis käsitlevad üldsuse osalemist otsuste tegemisel, juhtudel, kui direktiivi alusel välja antud luba läbi vaadatakse või uuendatakse.

Oma 14. septembri 2020. aasta järeldustes[25] soovitas vastavuskomitee ELil „kehtestada õiguslikult siduv raamistik, mis tagab, et kui asjaomase konventsiooniosalise liikmesriigi ametiasutus vaatab läbi või uuendab loatingimusi vastavalt riigisisestele õigusaktidele, millega rakendatakse tööstusheidete direktiivi artikli 21 lõikeid 3 ja 4 ning lõike 5 punkte b ja c või seda direktiivi asendavate õigusaktide vastavaid sätteid, kohaldatakse asjakohasel juhul artikli 6 lõike 2 punkti 9 sätteid *mutatis mutandis*, pidades silmas konventsiooni eesmärke“.

Konventsiooniosaliste kohtumise seitsmendal istungjärgul 2021. aastal võeti vastu otsus VII/8f, milles kiideti heaks vastavuskomitee järeldused seoses teatisega ACCC/C/2014/121 ELi-poolse konventsioonist tulenevate kohustuste täitmise kohta, ning nõuti, et EL esitaks tegevuskava ja seejärel eduaruanded soovituste rakendamise kohta.

EL andis oma 1. oktoobri 2024. aasta lõplikus eduaruandes aru teatist ACCC/C/2014/121 puudutavate konventsiooniosaliste kohtumise soovituste rakendamise kohta. Konventsiooniosaliste kohtumise otsust VII/8f (ELi-poolse nõuete järgimise kohta) käsitleva aruande kavandis jõudis vastavuskomitee järeldusele, et EL on teatisega ACCC/C/2014/121 seotud nõuded nüüd tööstusheidete direktiivi muutmisega täitnud.

Eeltoodut silmas pidades **peaks EL** konventsiooniosaliste kohtumise eelseisval kaheksandal istungjärgul **kiitma otsuse VIII/8e eelnõu seoses teatist ACCC/C/2014/121 puudutavate järelmeetmetega heaks ning toetama vastavuskomitee aruande kavandit**, võttes arvesse käesoleva nõukogu otsuse sätteid.

3.3. Vastavuskomitee järeldused

Oma aruannete kavandites, mis käsitlevad ELi edusamme konventsiooniosaliste kohtumise taotluse ACCC/M/2021/4 (Euroopa Liidu poolse nõuete järgimise kohta) ja otsuse VII/8f rakendamisel, on vastavuskomitee

(1) järeldanud, et EL on täitnud teatisega ACCC/C/2014/121 seotud nõuded, muutes tööstusheidete direktiivi;

(2) järeldanud, et EL on täitnud teatisega ACCC/C/2015/128 seotud nõuded, kehtestades vaidemenetluse mehhanismi, mis on sarnane Århusi konventsiooni alusel kohaldatavale, ent mida on kohandatud vastavalt riigiabi raamistiku eripäradele;

(3) väljendanud heameelt seni tehtud märkimisväärsete edusammude üle, kuid leidnud, et EL ei ole veel järginud teatavaid nõudeid seoses asja ACCC/C/2010/54 puudutavate esialgsete teatistega, ning soovitanud konventsiooniosaliste kohtumisel uuesti kinnitada oma otsust VII/8f;

(4) väljendanud heameelt seni tehtud märkimisväärsete edusammude üle, kuid leidnud, et EL ei ole veel järginud teatavaid nõudeid seoses asja ACCC/C/2013/96 puudutavate esialgsete teatistega, ning soovitanud konventsiooniosaliste kohtumisel uuesti kinnitada otsust VII/8f.

---

23 ACCC/M/2014/121 – Euroopa Liit | UNECE.

24 ELT L 334, 17.12.2010, lk 17.

25 Järeldused ja soovitused seoses teatisega ACCC/C/2014/121 Euroopa Liidu poolse nõuete järgimise kohta, ECE/MP.PP/C.1/2020/8.

Eeltoodut silmas pidades ja nende teatiste puhul väljakujunenud tava järgides soovitab komisjon, et EL

– kiidaks heaks otsuse VIII/8e eelnõu;

– toetaks vastavuskomitee aruannete kavandeid seoses järeldustega, et EL on täitnud teatistega ACCC/C/2015/128 ja ACCC/C/2014/121 seotud nõuded;

– väljendaks heameelt seoses teatiste ACCC/C/2010/54 ja ACCC/C/2013/96 puhul ELi tehtud edusammude tunnistamisega ning võtaks kohustuse tegeleda nendes asjades lahendamata küsimustega;

– teeks avalduse, milles tuuakse esile tehtud edusammud ja juhitakse tähelepanu teatisega ACCC/C/2013/96 seotud lahendamata küsimustega tegelemise keerukusele.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[26].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Konventsiooniosaliste kohtumine on lepingu alusel, st ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) poolt loodud organ.

Aktil, mille konventsiooniosaliste kohtumine peab vastu võtma, on õiguslik toime. Kavandatav õigusakt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas Århusi konventsiooni artikliga 15 ja nõuete järgimise kontrolli puudutava otsuse I/7 punktiga 37[27].

Kavandatav akt ei täienda ega muuda konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnapoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

---

[26] Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

[27] Viide on eespool esitatud.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2025/0316 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Århusi konventsiooni osaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul seoses teatisega ACCC/C/2015/128, mis käsitleb riigiabi otsuste puhul kohtu poole pöördumist, teatisega ACCC/C/2013/96, mis käsitleb ühishuviprojekte, teatisega ACCC/C/2014/121, mis käsitleb tööstusheidete direktiivi, ja teatisega ACCC/C/2010/54, mis käsitleb riiklikke taastuvenergia tegevuskavasid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 17. veebruaril 2005 kiideti nõukogu otsusega 2005/370/EÜ[28] Euroopa Ühenduse nimel heaks keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon (edaspidi „Århusi konventsioon“)[29].

(2) Århusi konventsiooni artikli 15 kohaselt loodi Århusi konventsiooni nõuetele vastavuse komitee (edaspidi „vastavuskomitee“). Vastavuskomitee pädevuses on uurida kõnealusest konventsioonist tulenevate kohustuste täitmist Århusi konventsiooni osaliste poolt.

(3) Konventsiooniosaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul, mis toimub 17.–19. novembril 2025, on kavas vastu võtta otsus VIII/8e ELi-poolse konventsioonist tulenevate kohustuste täitmise kohta, mille käsitletakse muu hulgas järeldusi seoses teatisega ACCC/C/2015/128 lõplike riigiabi otsuste puhul keskkonnaasjades kohtu poole pöördumise kohta ning otsuses VII/8f riiklike energia- ja kliimakavade, ühishuviprojektide ja tööstusheidete direktiiviga seoses esitatud soovitusi. Kui konventsiooniosaliste kohtumisel järeldused vastu võetakse, saavad need Århusi konventsiooni ametliku tõlgenduse staatuse ning on konventsiooniosaliste ja Århusi konventsiooni organite jaoks siduvad.

(4) Kavandataval konventsiooniosaliste kohtumise otsusel on seega õiguslik toime.

(5) On vajalik määrata kindlaks ELi nimel konventsiooniosaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul võetav seisukoht,

---

[28] Nõukogu 17. veebruari 2005 aasta otsus 2005/370/EÜ keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 124, 17.5.2005, lk 1).

[29] ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

ELi nimel konventsiooniosaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul võetav seisukoht on järgmine: seoses sellega, kas EL täidab Århusi konventsioonist tulenevaid kohustusi, mis puudutavad lõplike riigiabi otsuste puhul keskkonnaasjades kohtu poole pöördumist, nagu on käsitletud teatises ACCC/C/2015/128, kiidetakse heaks otsuse VIII/8e eelnõu ning toetatakse vastavuskomitee poolt konventsiooniosaliste kohtumise taotluse ACCC/M/2021/4 alusel esitatud aruannet Euroopa Liidu poolse nõuete järgimise kohta.

Artikkel 2

ELi nimel konventsiooniosaliste kohtumise kaheksandal istungjärgul võetav seisukoht on järgmine: seoses sellega, kas EL täidab Århusi konventsioonist tulenevaid kohustusi, mis puudutavad riiklikke energia- ja kliimakavasid, ühishuviprojekte ja tööstusheidete direktiivi, nagu on käsitletud teatistes ACCC/C/2010/54, ACCC/C/2013/96 ja ACCC/C/2014/121 ning otsuses VII/8f, kiidetakse heaks otsuse VIII/8e eelnõu, kui selles otsuses on kajastatud järgmisi punkte:

– seoses riiklike energia- ja kliimakavadega tunnistatakse otsuses, et EL on teinud märkimisväärseid edusamme, et tagada teatist ACCC/C/2010/54 puudutavate vastavuskomitee järelduste ja soovituste järgimine seoses konventsiooni artikli 6 lõikega 4 ja artikliga 7, ning et EL on neid järeldusi osaliselt järginud, mis puudutab *juhiste* vastuvõtmist otsuse VII/8f punkti 2 alapunkti a tähenduses;

– seoses ühishuviprojektidega tunnistatakse otsuses parandusi, mida EL on praktilise korra kaudu teinud, et täita otsuse VII/8f punkti 8 alapunktide a ja b nõuded ning järgida konventsiooni artikli 3 lõiget 2 ning artikleid 4 ja 7.

Artikkel 3

Artiklites 1 ja 2 osutatud seisukohtade väiksemates tehnilistes muudatustes võivad ELi esindajad liikmesriikidega konsulteerides kohapeal kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja